

Jak przyjmować antybiotyki

Czym są antybiotyki?

Antybiotyki to leki stosowane w leczeniu zakażeń wywołanych przez bakterie. Antybiotyki zabijają bakterie. Na przykład przeprowadzania operacji wymiany stawu biodrowego lub operacji jelit, po operacji pacjentowi przepisuje się antybiotyki, aby zapobiec infekcji. Antybiotyki są *nieskuteczne przy infekcjach wywołanych przez wirusy*, jak przeziębienie, grypa, ból gardła i większość odmian kaszlu.

Jak przyjmować antybiotyki?

Antybiotyki zwykle mają postać tabletek do połknięcia. Czasami jednak podaje się je w postaci kropli, emulsji lub maści na skórę, do oka lub ucha. Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta wyjaśni jak i kiedy przyjmować antybiotyki. Jeśli pacjent nie ma pewności, powinien o to zapytać. Należy stosować antybiotyki dokładnie tak, jak zostały przepisane i przyjmować je w godzinach zaleconych przez lekarza lub farmaceutę. Antybiotyki można również podawać zastrzykiem dożylnym. Zwykle podaje się je tak osobom z ciężkimi zakażeniami lub osobom, które mają przejść operację.

Jeśli w domu są antybiotyki, których nie wykorzystano z jakiegokolwiek powodu, należy poprosić farmaceutę o ich zutylizowanie.

Nie wolno podawać swoich antybiotyków znajomym, rodzinie ani zwierzętom domowym i nie przechowywać pozostałych antybiotyków.

Czy trzeba coś zrobić, jeśli lekarz przepisał antybiotyk?

Należy porozmawiać z lekarzem lub farmaceutą na temat innych przyjmowanych leków lub innych dolegliwości zdrowotnych.

Należy zadać sobie następujące pytania:

- **Gdy przyjmuje się inne leki**

Przed rozpoczęciem kuracji antybiotykowej należy koniecznie poinformować lekarza lub farmaceutę o przyjmowaniu innych leków lub preparatów ziołowych. Antybiotyki mogą

zakłócać działanie innych leków - na przykład leków rozrzedzających krew, jak warfaryna, a także leków stosowanych w leczeniu wysokiego poziomu cholesterolu, jak „statyny.” Niektóre leki mogą również zakłócać działanie antybiotyków, na przykład suplementy wapnia.

- **Ciąża i karmienie piersią**

Niektóre antybiotyki są nieodpowiednie dla kobiet w ciąży lub karmiących piersią.

- **Problemy z wątrobą lub nerkami**

U osób z niewydolnością nerek lub wątroby niektóre antybiotyki nie działają lub może być potrzeba zastosowania innej dawki antybiotyku.

- **Czy występują jakieś alergie?**

Niektóre antybiotyki nie są stosowane, jeśli pacjent może być na nie uczulony.

- **Czy w przeszłości wystąpiła infekcja jelit o nazwie C diff (*Clostridium difficile*)?**

Antybiotyki mogą powodować nawrót infekcji C diff.

W razie pytań lub wątpliwości, należy zawsze zwrócić się do swojego lekarza lub farmaceuty.

Czy antybiotyki mają szkodliwe skutki uboczne?

Najczęstsze działania niepożądane antybiotyków to biegunka, ból żołądka, dolegliwości jamy brzusznej i wymioty. Niektóre antybiotyki mogą zwiększać wrażliwość skóry na słońce. Jeśli antybiotyk wywołuje złe samopoczucie, należy porozmawiać z lekarzem, farmaceutą lub pielęgniarką.

U niektórych osób przyjmujących antybiotyki mogą pojawić się pleśniawki (*Candida*) w jamie ustnej lub pochwie. Pleśniawka to infekcja grzybicza, czasami nazywana infekcją drożdżakową. Dzieje się tak, ponieważ antybiotyki mogą zabijać „dobre” bakterie w organizmie. Dobre bakterie zatrzymują wzrost grzybów. W przypadku bólu w ustach lub pochwie, wystąpienia białej powłoki podczas przyjmowania antybiotyków prosimy porozmawiać z lekarzem, farmaceutą lub pielęgniarką.

Antybiotyki mogą powodować przerost bakterii zwanych C diff (*Clostridium difficile*) w jelitach. Może to powodować ciężką wodnistą biegunkę z bólem brzucha i skurczami. Może się to zdarzyć podczas przyjmowania antybiotyków, a nawet kilka miesięcy po zakończeniu terapii. Jeśli podczas przyjmowania antybiotyków wystąpi ciężka biegunka, która trwa dłużej niż jeden, dwa dni, prosimy skontaktować się z lekarzem.

W przypadku uczulenia na antybiotyki, na przykład penicylinę, może wystąpić wysypka i swędzenie lub, w ciężkich przypadkach, trudności w oddychaniu. Jeśli po zażyciu antybiotyku wystąpią nagle trudności w oddychaniu, należy natychmiast porozmawiać z lekarzem lub pielęgniarką. Jeśli stanie się to poza szpitalem, należy natychmiast zadzwonić po karetkę pogotowia.

Co to jest oporność na antybiotyki i czy można temu zapobiec?

Odporność na antybiotyki występuje wtedy, gdy bakterie zmieniają się w jakiś sposób i antybiotyk ich nie zabija. Bakterie mogą zmieniać się bardzo szybko, a jeśli staną się odporne na antybiotyki, to ten antybiotyk, który je zabijał, przestaje działać. Bakterie takie są często nazywane „superbakteriami”. Przykłady superbakterii to MRSA i CPE.

Aby zapobiec oporności na antybiotyki, antybiotyki należy przyjmować tylko wtedy, gdy są potrzebne. Jeśli przyjmuje się antybiotyki, kiedy ich nie potrzeba, mogą nie działać skutecznie, gdy ich podanie jest konieczne.

Wiele bakterii jest już znacznie trudniej zabić antybiotykami niż kilka lat temu. Jeśli bakterie nadal będą „wygrywać” z antybiotykami, które mamy, może zabraknąć sposobów ich zabijania.

Odporność na antybiotyki jest niekorzystna dla każdej osoby, która przyjmuje antybiotyk, ale jest również niekorzystna dla każdego, kto później zarazi się opornymi bakteriami.

Antybiotyki należy przyjmować tylko wtedy, gdy przepisał je lekarz. Trzeba je też przyjmować zgodnie z zaleceniami.

Informacje tu zawarte zatwierdzono w ramach Krajowego programu BHP w zakresie odporności na środki przeciwdrobnoustrojowe i kontroli zakażeń. Krajowa agencja ds. piśmienności dorosłych (National Adult Literacy Agency) wyróżniła ten tekst znakiem przystępnego języka

Publikacja: Styczeń 2019